

Under nr. 2 - 2004 **LUPEN**

MEDLEMSBLAD FOR LANDSFORBUNDET FOR UTVIKLINGSHEMMEDE OG PÅRØRENDE

Nytt lokallag dannet i Midt-Troms

Unge foreldre valgte LUPE og dannet et nytt lokalt lag med navnet LUPE Midt-Troms

Side 6

Trygdeetaten på krigsstien

Mange utviklingshemmede kan miste sin hjelpetønad

Side 8

LUPE-advokaten har talt:

Juridisk uttalelse om
bil-sameie

Side 12

Manglende vilje?

AV JOSTEIN SØRIEDE STYREMEDLEM I LUPE

En av LUPEs prioriterte oppgaver er å være pådriver overfor kommuner som ikke tar på alvor det ansvar som kommunen har i forbindelse med å skaffe boliger og tilbud til utviklingshemmede.

Etter siste bystyremøte kan man vel hevde at Bergen Kommune nå dessverre føyer seg inn i denne rekken. Det har riktignok vært politisk vilje i kommunen til å lage planer, men det har skortet både på evne og økonomi til å gjennomføre disse. Nå ser det ut til at viljen ei heller er tilstede hos byens folkevalgte. Dette kom klart frem i bystyremøtet den 24/5-04 da et politisk oppnevnt **"Ad hoc utvalg for boligforsyning psykisk utviklings-hemmede"** ble foreslått nedlagt. Utvalget ble i sin tid oppnevnt for å se til at

utbyggings-programmet for boliger til psykisk utviklingshemmede blir gjennomført i tråd med vedtatte planer i årsbudsjett og økonomiplaner, nettopp fordi planer ikke ble overholdt. Altså vedtok nå bystyret å gå tilbake til en ordning som ikke virket fra før. En av begrunnelsene var at det i økonomiplanen ikke er avsatt investeringsmidler før i 2007 – i en by som har over 200 utviklingshemmede over 21 år som venter på å få bolig!!!

Samme bystyremøte behandlet **"Tilsynsutvalg for tjenester for psykisk utviklings-hemmede."** Dette utvalget har LUPE samme med NOFF, NFU og Autismeforeningen kjempet for å få etablert, og i fjor høst lyktes vi endelig og gleden var stor. Men den ble kortvarig. Utvalget ble foreslått lagt på is inntil videre, da bystyret ønsker å utrede fremtidig organisering og forankring av utvalget. Dette tror vi i LUPE har sammenheng med at kommunen ønsker å spare administrasjonskostnader med utvalget.

I tillegg til dette ble det vedtatt å fjerne støtten til sommerleirer for utviklingshemmede. Dette ble gjort etter at søknadsskjema var sendt ut og den enkelte har sendt sin søknad. Det skulle etter **"Handlingsplanen for tiltak og tjenester for utviklingshemmede i Bergen 2001 – 2004"** vært bevilget 2,2 mil. kr. til dette formål. Denne og de to ovenfor nevnte saker tok LUPE og NFU opp i en deputasjon med gruppelederne i bystyret like før sakene skulle behandles av bystyret, med håp om at bystyret ville stemme i tråd med tidligere vedtak.

Når bystyret så ikke gjorde, vil LUPE nå ta et initiativ til å få med de øvrige brukerorganisasjonene og mobilisere til kamp for å få kommunen til å snu i disse sakene.

I samme bystyremøte ble det enighet om å bygge ny hovedbrannstasjon i Bergen. Ikke bare valgte man å bruke kommunens knappe investeringsmidler til en ny brannstasjon, politikerne skaffet også penger til å **forsere** byggeprosessen. Det er derfor grunn til å mene at det nå i tillegg til kommunens manglende evner til å oppfylle egne løfter, også kan dokumenteres en manglende politisk vilje.

*Kontoradresse:*Hans Nilsen Haugesgt. 44B
0481 Oslo

Telefon: 22 22 14 82

Telefaks: 22 22 14 85

*Kontortid:*Mandag og tirsdag
kl. 10.00-15.00Telefonsvarer utenom
disse tidene.medlemsblad for
Landsforbundet for
Utviklingshemmede og Pårørende**Ansvarlig redaktør:**

Kåre Kvalvåg

Annonsealg: Faktureringservice sør as
Tlf: 32 89 50 50
Fax: 32 89 54 47**Stoff til bladet:**Under LUPEN
Unnelandsvegen 482
5267 Espeland
Telefaks: 55 24 41 08
E-mail: kaare-kvalvaag@c2i.net**Trykkeri:**Grafisk Forum a.s
Kokstadflaten 40
Boks 46 Kokstad
5863 Bergen**Frist for stoff til neste nr.:
15. september 2004**

Hanne Thommesen, Johans Tveit Sandvin, Trine Normann

Individuell plan – et sesam sesam?

Dette er en bok om erfaringer med et nytt lovpålagt virkemiddel – individuell plan. Ordningen skal hjelpe mennesker i alle aldre med ulike funksjonsnedsettelse eller kroniske sykdommer –, til å få tjenestetilbudet og tilværelsen til å henge sammen. Boka kan brukes som en guide for tjenesteytere, brukere og pårørende i det praktiske arbeidet med individuell plan.

Hensikten med boka er å få fram så presist som mulig hva ordningen med individuell plan kan komme til å bety for mennesker som har behov for sammensatte og koordinerte tjenester. Boka baserer seg på et omfattende erfaringsmateriale, hentet gjennom intervjuer. Noen er mennesker som selv har behov for sammensatt og koordinert bistand, eller de er pårørende til personer med slike behov. Noen er ansvarlige for ordningen på administrativt nivå, og noen har på annen måte fulgt utviklingen av ordningen på nært hold.

Et sesam sesam

Brukere og pårørende i dette materialet er stort sett meget godt fornøyde med ordningen og noen sier den har revolusjonert livet deres. Individuell plan, praktisert på brukernes premisser, og under bestemte forutsetninger kan være et godt botemiddel mot ulemper forårsaket av et oppsplittet og fragmentert bistandsapparat.

Individuell plan kan være et sesam sesam for å få mange dører til å åpne seg. Ordningen er imidlertid ikke noe hokus pokus, og den behøver ikke å bli så komplisert som mange tror.

Målgrupper

Dette er en viktig bok for alle som arbeider med koordinerte tjenester, uavhengig av sektor. Boka er også svært aktuell for studenter ved universiteter og høyskoler. Også brukere selv og deres pårørende vil ha stort utbytte av å lese boka.

Om forfatterne

Hanne Thommesen er sosiolog og doktorstipendiat. Hun har spesielt arbeidet med individuell plan, og hun har vært leder for den landsdekkende etterutdanningen i rehabilitering og individuell planlegging.

Johans Tveit Sandvin er professor i sosiologi og underviser ved Høgskolen i Bodø. Han har i mange år arbeidet med forskning om funksjonshemmedes situasjon og vilkår.

Trine Normann har arbeidet i helsetjenesten i mange år som lege, foreleser og forsker. Hun har også lang erfaring for forsknings- og utviklingsspørsmål og med rehabilitering i kommunal og statlig forvaltning.

MONSIADEN 2004

“Vanylvens vakraste eventyr –”

Med disse orda og den blenkjande ordførarkjeda på plass opna ordførar Jan Helgøy årets Monsiade. Første veka i juni, for niande gong gjekk Monsiaden av stabelen i strålande solskin. Meir enn hundre utviklingshemma frå ti kommunar på Søre Sunnmøre og i Nordfjord tok del.

AV ASTRID AARØ ENGEN
FOTO: SYNSTE MØR

Arenaen er gjennom alle år idrettsanlegget Eidsåvoll og grendahuset Eidsåttun i Vanylven, i heimbygda til gamlelensmann Mons Sandnes som er stiftar, primus motor og eldsjel. Han er ein trekkspelende, munter pensjonistspreking med særleg stort hjerte for dei utviklingshemma. Kona Ingrid er sjef for dugnadsjungen på kjøkkenet, og det handlar om svære mengder av mat og drikke når vi er eit par hundre alt i alt.

Mangfaldet av aktivitetar er rikeleg og variert. Rullestolbrukarar og andre med omfattande funksjonshindringar har sine personlege medhjelparar med. Dei fleste av oss som er funksjonærar har vore med frå starten og er gjerne å finne på postar som vi i årevis har hatt ansvar for. Vi kjenner stort sett både medhjelparane og kvar einiskild deltakar, kan namna dei, veit korleis vi skal kommunisere og korleis vi må ta individuelle omsyn og kva dei blir glade for. Det fantastiske med Monsiaden er at den er skapt for dei utviklingshemma og blir gjennomført fullt ut på dei premisser. Valet mellom aktivitetar er svært stort. Oppgåvene er slik at alle får kjenne seg stolte ved å lykkast, også dei sterke, raske og atletiske får sine krevjande utfordringar. Boccia-turneringa er den markante

Helsesøster i Vanylven leidde oppvarmingsøkt med sikker hand.

kommunelagkonkurransen, der sigeren heldigvis vandrar frå den eine til den andre gjennom åra.

Musikkgruppa «Merkesteinane» med deltakarar frå fire kommuner, alle utviklingshemma, tek alltid del ved Monsiaden med underhaldning og dansemusikk. Stemninga var i år som elles svært god. Heile arrangementet gjekk som smurt.

Til sist var det høgtidleg utdeling av premiar, haugevis av blomster og medaljar til alle.

Mons er ein meister til å mobilisere spon-sarar, så her manglar ingenting.

Vi i LUPE Møre og Romsdal er stolte ved å vere trufaste medarbeidarar og svært, svært takknelege for det utruleg flotte fellesskapet og vennskapen som gjennom Monsiaden er etablert og har festna seg mellom dei utviklingshemma i alle dei del-takande kommunane.

Vi i LUPE Møre og Romsdal er stolte ved å vere aktive medarbeidarar frå første stund. Ein blir stolt og glad over Monsiaden, som årleg er den store dagen for menneske med utviklingshem-ming i ti-tolv kommunar i nordvest

Årets boccia-vinnarar, Vanylvenlaget: Ove Eikrem, Nancy Haugen og Arild Halse, her flankert av LUPEs Svein Bøstrand, spesiallæraren som har fylgt gruppa sidan 1971, - Åsbild Dæmring Thue, aktivitor ved Vanylven arbeidssenter sidan 80-åra.

RESULTATRETTA SAMARBEID PÅ LOKALNIVÅET

Det kryr av utfordringar overalt i kommunane. Redaktøren har stadig etterlyst meldingar om kva vi arbeider med i fylkeslaga, men det er oftast slik at arbeidet i seg sjølv tek tida og kreftene, og vi forsømmer å informere kvarandre gjennom UNDER LUPEN. Her kjem ei melding som eg trur kan vere av allmenn interesse.

AV ASTRID AARØ ENGEN

Nyss fekk eg telefon frå ein aktiv LUPE-mann; Ludvik Flåskjer i Ørsta. Han hadde motteke «lek-kasjeinformasjon» frå ein tilsett i Ørsta kommune om at Helse- og sosialsjefen der var i ferd med å omorganisere avdelingsstrukturen for heimebaserte omsorgstenester på ein slik måte at stillinga som koordinerer bustadtenestene for dei utviklingshemma vil falle bort.

Eg tok kontakt med NFU sin lokallagsleiar for Ørsta-Volda som ikkje hadde høyrte om dette, men straks ville gjere felles sak med LUPE. Vi sende eit fellesskriv til helse- og sosialsjefen der vi påpeika den totale mangelen på informasjon til pårørande, innhenting av brukarmeiningar og brukarmedverknad. Vi krevde utsetting av vedtak og vi krevde møte. Dette møtet kom fort i stand, med den aktuelle avdelingsleiaren til stades. Der fekk vi ein tilfredsstillande diskusjon, og vart imøtekomme når vi insisterte på eit informasjons- og drøftingsmøte der organisasjonane våre, pårørande, det kommunale rådet for funksjonshemma og aktuelle fagpersonar vart inviterte. Invitasjonen til møtet kom og var positivt formulert. Møtelyden var stor og engasjert.

H&S-sjefen la fram omfattande og grun-

dig informasjon og synte stor vilje til å høyre på innspel og innvendingar.

I skrivande stund er eg nyss heimkomen etter møtet, så korleis dette endar veit vi ikkje. Same kva organisering som vert vald veit ein faktisk ikkje så mykje om kvaliteten på tenestene i kommunen før erfaringane etter kvart kan evaluerast.

Gjennom delegasjon etter Kommune-loven har H&S-sjefen i Ørsta kommune rådmannsmynde og kan i saker som denne heilt åleine gjere administrativt vedtak. Han meiner at han i samsvar med lov ikkje treng å høyre brukarar eller pårørande i saker som denne.

I denne saka har han i alle fall, rettnok seint, etter press frå vår side og i full fart, utsett eit vedtak og har halde dei møta vi ba om.

Akkurat nå spør eg meg: Kva ser og lærer vi gjennom ein slik prosess?

- Vi ser at Kommune-loven opnar for eit mangfald av leiings- og tenesteorganisering, som på dette nivået etter delegasjon av vedtaksmynde til administrasjon kan vedtakast av ein person.

- Vi ser at, same kor god vilje og solid fagleg innsikt der er hos myndeforvaltarar, er den jammerlege kommuneøkonomien ei tvangstrøye som vert avgjerande.

- Vi ser at pårørande engasjerer seg og fører saklege argument til torgs når dei berre får informasjon og høve til diskusjon.

- Vi ser at brukarmedverknad i saker som denne ikkje er lovpålagd, noko som vi snarast bør få gjort noko med ved å engasjere FFO og SAFO-organisasjonane.

- Vi ser at det er mulig å overtude forvaltningspersonar om at det tener deira eigen funksjon å ta brukarane med på råd.

- Vi ser at samarbeid mellom LUPE og NFU er innlysande nødvendig og er konfliktfritt i lokale saker, - og skaper truverde og respekt overfor dei partane vi

må kommunisere med for å ivareta målgruppa behov og velferd

- Vi ser at det på kommunenivået er heilt nødvendig solidarisk å samarbeide med organsiasjonar som representerer andre brukargrupper som er avhengige av dei same tenestene som våre folk

- Vi ser kor vanskeleg det er for kommunane å leve opp til lovfesta og ideelle krav til individuelle behov og individuelle planar fordi rammeøkonomien er så utilstrekkeleg

MED DOWNS GJENNOM LIVET

Ny bok om etikk og menneskeverd knyttet til mennesker med Downs syndrom.

Hvilke utfordringer er knyttet til det å leve med Downs syndrom i dagens samfunn?

Innretter vi oss slik at det er rom for annerledesheten som mennesker med Downs syndrom representerer?

På vegne av Norsk Nettverk for Down Syndrom, har redaksjonskomiteen - med utgangspunkt i etikk og menneskeverd; utfordret ni personer til å levere sine bidrag. Samlet sett omfatter tekstene alle livsfaser; unnfangelse, de første leveår, oppvekst og ungdom, voksenliv og arbeidsliv.

Hver tekst etterfølges av spørsmål til drøfting og refleksjoner.

Hensikten er at både tekst og bilder skal berøre, skape debatt og refleksjon hos alle typer lesere.

ISBN - nr 82-300-0022-0

Utgiver: NNDS

- 148 sider illustrert.

Pris kr 175,- + porto

Pris kr 150,- + porto

(for medl av NNDS)

Et nytt lokallag – LUPE Midt-Troms er dannet

AV MAGNUS WESTBERG LEDER. LUPE MIDT-TROMS

Først litt historikk. FUB-Lenvik (foreldregruppa for utviklingshemmede barn i Lenvik) ble dannet av noen foreldre som gikk sammen for å kjempe for et kommunalt avlastningstilbud i Lenvik kommune for sine utviklingshemmede barn under 12 år. Inntil da hadde kommunen kun et begrenset tilbud om helgeavlastning til fire ungdommer ved kommunens dagsenter.

FUB-Lenvik hadde sitt første møte den 7. juni 2001. Etter mye lobbyvirksomhet mot forståelsesfulle politikere, deltakelse i en kommunalt tilsatt arbeidsgruppe som skulle utrede en etablering av et avlastningstilbud, og ved aktiv debatt i lokalavisen ble arbeidet ganske raskt kronet med suksess. Ved budsjettmøtet i desember 2001 vedtok Lenvik kommune at det skulle satses på et kommunalt avlastningstilbud også for utviklingshemmede barn under 12 år.

Det første året, i 2002, ble det et begrenset tilbud om helgeavlastning hver tredje helg for de mest trengende familiene, i tillegg til de fire ungdommene som allerede hadde et tilbud ved dagsenteret. Men kommunen hadde ikke mulighet for å tilby avlastning utover disse helgene og to sårt trengende ferieuken, fordi boligen som sagt ble brukt på dagtid som dagsenter.

Derfor ble det politisk vedtatt allerede høsten 2001 at man skulle finne en annen egnet bolig. Men det skulle drøye helt til høsten 2002 før kommunen fikk kjøpt en stor bolig, som etter hvert ble oppusset og meget godt tilrettelagt for funksjonshemmede.

Så fra påske 2003, nesten to år etter starten på foreldregruppens kamp, ble det endelig startet opp avlastning i ny bolig. Liaveien avlastningsbolig er en meget godt tilrettelagt avlastningsbolig med fire sengeplasser. Kommunen kan nå tilby avlastning mer rettet mot familienes indi-

viduelle behov, der vi foreldre også kan få tilbud om avlastning midt i uken. Etter denne seieren for gruppa fant vi etter hvert ut at vi trengte å arbeide i litt mer ordnede former for å få saker og ting på plass. Vi ville være organisert i en sentral organisasjon slik at vi fikk mer "kraft bak stemmen vår". Vi bestemte oss for å melde oss inn i LUPE i samlet tropp og inviterte samtidig til et konstituerende møte der alle lokale LUPE-medlemmer var invitert. Møtet ble avholdt den 19. november 2003 på Finnsnes Hotell, og agendaen var å danne et lokallag av LUPE i Lenvik. På møtet var det også LUPE-medlemmer fra nabokommunene slik at det ble bestemt at lokallaget skulle favne over hele Midt-Troms.

Liaveien avlastningsbolig, et synlig tegn på at foreldrene vinner frem i Midt-Troms

Det valgte styret fram til årsmøtet i 2005 er:

Leder	Magnus Westberg, Silsand
Nestleder	Elin Green, Finnsnes
Sekretær	Siv Hilde Westberg, Silsand
Kasserer	Ann Jorid Strømholdt, Finnsnes
Medlem	Hege Mikkelsen, Finnsnes
Vara	Grete Berg, Finnsnes

Nå i oppstartsfasen har det meste arbeidet dreid seg om Lenvik kommune. Men det blir etter hvert sikkert mer arbeid i de andre Midt-Troms kommunene når medlemmene blir klar over at vi finnes.

Det vi har fått til hittil i 2004 er:

Magnus Westberg, leder for det nye lokallaget i Midt-Troms

- Lokallaget har et medlem i "Kommunalt råd for funksjonshemmede" i perioden 2003 – 2007.

- Vi har vært med i et kommunalt opprettet utvalg i Lenvik som har vurdert et forsterket grunnskoletilbud i kommunen. Utvalget har nettopp levert en innstilling til Lenvik kommunestyre som sannsynlig-

vis kommer opp i juni møtet. (Denne saken skal refereres i et senere nummer av Under Lupen når den er politisk behandlet).

- Vi er en kommunal høringsinstans i saker som berører vårt felt.

- Vi har vært og snakket med helsesøstertjenesten for å gjøre dem mer bevisst på deres ansvar i forhold til å støtte foreldre til barn med særskilte behov. Tjenesten har også et ansvar for å sikre at de nybakte foreldrene blir informert om sine rettigheter og at kommunen får innsikt i hjelpebehov m.m. så raskt som mulig, slik at planlegging kan iverksettes i god tid i forhold til

avlastning, barnehage- og skolestart m.m.. Det LUPE Midt-Troms sliter litt med akkurat nå er at vi ikke vet hvor mange av de betalende medlemmene i sentrale LUPE som bor i Midt-Troms som ønsker å være medlemmer også i LUPE Midt-Troms.

Grunnen til dette er at kun 30 % har betalt den lokale medlemskontingenten på 50 kr til oss, i tillegg til den sentrale kontingenten. Er det noen LUPE-medlemmer i Midt-Troms som ønsker å bli medlem i lokallaget, og ennå ikke betalt, så er det ikke for sent.

Vi har bankkonto 9741.85.05757.

Kveldskurs i regi av LUPE Midt-Troms

Det nystartede lokallaget LUPE Midt-Troms arrangerte et åpent kveldskurs på Finnsnes den 17. og 18. mars. Kurset var et åpent kurs for alle interesserte uten krav om medlemskap i LUPE. Tilhørerne kunne velge å følge hele kurset eller å komme og lytte på enkeltforedrag. Men de fleste valgte å følge kurset begge kveldene. I gjennomsnitt var det 24 tilhørere på hvert foredrag.

MAGNUS WESTBERG LEDER. LUPE MIDT-TROMS

Onsdag 17. mars.

På onsdagen begynte kurset med Trude Løvli fra Barnehabiliteringen i Tromsø. Hun hadde en forelesning om bestemmelser og forhold rundt den nye lovpålagte "Individuell plan" (IP) og den gamle veilederen om "Individuell habiliteringsplan" (IHP) som ikke var lovpålagt. Det Trude blant annet kunne fortelle var at IP og IHP er den samme plan! Det som har skjedd etter at begrepet IHP ble innført gjennom veilederen i veiledningsserien I-98 fra Sosialdepartementet er at planen er vedtatt i 2001, og i lovverket m/forskrifter har den blitt hetende INDIVIDUELL PLAN, og omfatter både barn og voksne. Her sliter mange fagfolk med å skjønne at det kun er én plan, og at de av den grunn ikke trenger å lage to planer. Her kan man spare mye papirarbeid og frustrasjon ved å sette seg godt inn i lovverket.

Fra 01.01.04 er det hjemlet i Lov om helsetjenester i kommunene § 6-2a. og i Lov om sosiale tjenester § 4-3a. at kommunene har plikt til å utarbeide IP til de som ønsker det. Lenvik er på god vei til å følge opp loven ved at de har opprettet en koordineringsansvarlig for dette arbeidet. Men allikevel er det mye "gammel kunnskap" som må bearbeides i PU-tjenesten før alt er på stell.

I de nye forskriftene har man lagt seg på at IP skal være en overordnet plan som bør gjelde 3 – 5 år av gangen, der milepæler m.m. vektlegges. Milepælene skal også ansvarliggjøres overfor de kommunale innstanser som blir berørte slik at man kan ha en framforholdning i planleggingsarbeid m.m.. For eksempel er det viktig at man planlegger skolestart, flytt til egen bolig, arbeidstrening m.m. i god tid. Men IP'en trenger ikke å være så detaljert. Andre underordnede mer spesifiserte planer som gjelder for kortere tidsrom, så som Individuell opplæringsplan (IOP), PU-planer, fysio-planer m.m. blir vedlegg til den overordnede IP'en.

Skolefaglig ansvarlig i Lenvik kommune Elsa Eriksen var en av mange dyktige innledere på kurset.

Det neste på programmet var at Lenvik trygdekontor med trygdesjef Steinar Lindberg i spissen informerte om trygderettigheter, som hjelpe- og grunnstønad, utvidede sykepengerrettigheter, opplæringspenger, hjelpemidler m.m..

Torsdag 18. mars

Først på torsdagen stilte PU-tjenesten mannjamt opp med virksomhetsleder Roger Holmen, saksbehandler av kap.4-saker Trine Gunnberg, fagleder Inge W. Andreassen fra Liaveien avlastningsbolig og vernepleier Renate Larsen. Her fikk vi blant annet høre om Lov om sosiale tjenester § 4-2, om tiltak som avlastning, støttekontakt og omsorgslønn. Vi fikk nyttig informasjon om kommunens avlastningstilbud ved Liaveien avlastningsbolig. Vi fikk vite litt om forhold rundt det med brukerstyrt personlig assistanse. Til slutt ble vi informert om tvangstiltak som nå ligger i et nytt § 4a. i Lov om sosiale tjenester.

Den siste foredragsholderen var skolefaglig ansvarlig i Lenvik kommune Elsa Eriksen som informerte om rettigheter for elever med særskilte behov i grunnskolen i forhold til opplæringsloven og individuell opplæring, m.m..

Kurset var på totalt på fire timer, og hvis vi ser på hva vi fikk lært oss på den korte tiden så var det vel brukte timer. Foredragsholderne holdt meget høy kvalitet og de opplysningene de fikk formidlet til oss var oppdaterte og meget godt framført. Debatten gikk livlig i forsamlingen og til de fleste spørsmålene, fikk vi gode og gjennomtenkte svar.

LUPE Midt-Troms vil passe på å sende en stor takk til alle foredragsholdere og til deltakerne som fulgte kurset. Dette gav mersmak til å satse videre i vårt likemannsarbeid på lokalt plan.

TRYGDEETATEN PÅ KRIGSSTIEN!

Mange utviklingshemmede risikerer å miste hjelpestønad

* Etter ordre fra høyere hold er trygdekontorene nå i gang med å vurdere om våre utviklingshemmede som har hjelpestønad – og ofte har hatt det lenge –, fortsatt skal få den. Et bortfall betyr ca. 11500 skattefrie kroner mindre i inntekt, og det kan være alvorlig for mange.

Dog ligger det nå kanskje an til at staten kan spare kanskje hundretalls millioner.

* Trygdekontorene har sendt brevene om varsling av vurdering av hjelpestønadsyttelsen direkte til de utviklingshemmede. Det medfører at mange hjelpeverger risikerer å få brevet for seint til å kunne uttale seg. Fristen er som oftest satt til 14 dager, og det står svart på hvitt i en del brev at hjelpestønaden kan bli fjernet allerede to uker etter! Det er mange hjelpeverger som ikke henter eller får videresendt post, og det er ikke gitt at brevene blir åpnet med en gang i boligene.

* Det burde være et minstekrav at hjelpevergene får kopi. Nå skal jo bl.a. sosialetaten og trygdekontorene samarbeide tettere, og det burde være en lett jobb å få tak i hjelpevergenes adresser. Jeg kaller det slett saksbehandling!

* Vi i LUPE har også hørt flg. uttalelse fra en saksbehandler: "Nå bor han jo i en PU-bolig, og da trenger han vel ikke hjelpestønad". En slik uttalelse gjør at vi frykter hva slags saksbehandling og vurderinger som skal bli gjort. En saksbehandler svarte at man ikke kunne møte opp for å drøfte saken. Andre har sagt at en bare må ta kontakt, men når en da ringer om det, er svaret at nei, nå har de så mye å gjøre. Hva gjør en da når fristen til å kunne sende inn synspunkter/svar er om noen få dager? Vi tviler på at bakgrunnskunnskapene i mange tilfeller er gode nok til at en rettvise avgjørelse finner sted!

*Det skal vurderes om det er inntrådt endringer i bakgrunnen for tidligere hjelpestønavvedtak. For de fleste av våre kan en påstå at ev. endringer gjerne har ført til større hjelpebehov (alder, dårligere fysisk fungering, psykiske problemer, demens m.v.)

*Nå gjelder det da enda en gang at hjelpeverger og pårørende er på vakt! det kan bli litt av et arbeid å lage et "forsvarsdokument" for fortsatt hjelpestønad med så korte frister. Ring øyeblikkelig til trygde-

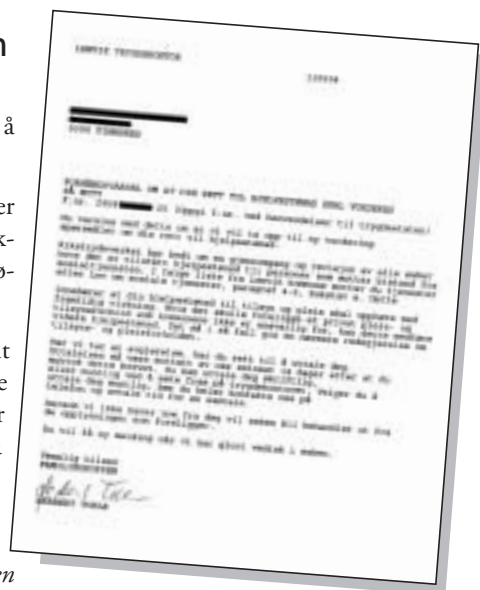
kontoret og be om / krev utsettelse med å svare.

* På neste side finner du forslag til punkter du kan bruke for å mene at "din" utviklingshemmede fortsatt skal få hjelpestønad.

* Et sukk til slutt: Hvorfor må vi konstant sloss for våre utviklingshemmede i alle henseende? Det er mange som ikke orker det, og hvor de stadige kampene for å opprettholde rettigheter, tærer både fysisk og psykisk.

Allikevel: Vær på vakt og lykke til!

Sekretæren

Vilkår for å kunne få hjelpestønad

Hjelpestønad kan ytes dersom du på grunn av sykdom, skade eller medfødt funksjonshemning (lyte) har et særskilt pleie- og tilsynsbehov. Det er et vilkår at det foreligger et privat pleieforhold eller at hjelpestønaden kan sette deg i stand til å etablere et slikt privat pleieforhold.

Hva menes med særskilt hjelpebehov?

Ved kartlegging av hjelpebehovet skal det legges vekt på behov for særskilt tilsyn, pleie og opptrening. Særskilt tilsyn kan det være behov for ved manglende evne til å klare seg uten tilsyn i ulike situasjoner, både inne og ute, dag og natt.

Særskilt pleiebehov kan blant annet være behov for hjelp til personlig stell/ hygiene og i spisesituasjoner.

Ved vurdering av hjelpebehovet kan det også legges vekt på stimulering, opplæring og trening som utføres i hjemmet.

Privat pleieforhold

Med privat pleieforhold menes at pleieoppgaven utføres av «private», for eksempel ektefelle, samboer, foreldre, barn eller naboer, eller at det leies privat hjelp. Utgiftene må minst svare til satsen for ordinær hjelpestønad, se neste side.

Hjelpebehov som det offentlige dekker etter annen lov, for eksempel hjemmesykepleie, kan ikke dekkes av hjelpestønad. Dette gjelder selv om du må betale egenandel til kommunen for hjelpetjenesten. Hvis du er hjelpetrenende og ikke har

klart å etablere et faktisk pleieforhold på grunn av svak økonomi, kan du likevel få hjelpestønad. Forutsetningen er at det blir etablert et pleieforhold når hjelpestønaden blir utbetalt.

Det er ingen øvre eller nedre aldersgrense for å få hjelpestønad.

Fra 1.1.1992 ytes det ikke lenger hjelpestønad ved behov for hjelp i huset som for eksempel til rengjøring og snømåking.

Hjelpebehovets omfang

Hjelpebehovet må være så stort at hvis du bruker betalt hjelp, må de årlige utgiftene minst svare til satsen for «ordinær hjelpestønad» til særskilt tilsyn og pleie, se nedenfor. Familiemedlemmer i samme husstand forventes å gi en viss hjelp uten betaling. Den hjelpen som familiemedlemmer gir ut over det som kan forventes, regnes som likeverdig med betalt hjelp. Det kan gis rett til hjelpestønad i slike tilfeller. Det er derfor ikke noe krav om at man har ekstrapgifter til leid hjelp når et slikt pleiebehov dekkes av familiemedlemmer eller andre som ikke krever økonomisk godtgjøring for arbeidet.

Satsen for ordinær hjelpestønad til tilsyn og pleie

Stortinget fastsetter satsen for ordinær hjelpestønad til tilsyn og pleie. I januar 2003 utgjør den årlige satsen kr 11 724. Ordinær hjelpestønad til tilsyn og pleie er skattefri og utbetales månedlig.

Kilde: www.trygdeetaten.no

Retten til HJELPESTØNAD

Reglene for tildeling av hjelpestønad finner en på internett under Off.info-etater-trykdeetaten. Det skal også være brosjyrer på trykdekontorene.

Kortfattet er å si at hjelpestønad kan ytes dersom du (den utviklingshemmede) på grunn av sykdom, skade eller medfødt funksjonshemming har et særskilt tilsynsbehov.

Særskilt tilsyn kan det være behov for ved manglende evne til å klare seg uten tilsyn i ulike situasjoner, både inne og ute og natt og dag. Det kan bl.a. være behov for hjelp til personlig stell/hygiene og i spisesituasjoner. Ved vurdering av hjelpebehovet kan det også legges vekt på stimulering, opplæring og trening som utføres i hjemmet.

Med privat pleieforhold menes at pleieoppgaven utføres av "private", for eksempel ektefelle, samboer, foreldre, barn eller naboer, eller at det leies privat hjelp.

Den hjelpen som familiemedlemmer i samme husstand gir ut over det som kan forventes, regnes som likeverdig med betalt hjelp.

Jeg forutsetter at de som trenger mye stell og tilsyn ved besøk hos foreldre og/eller andre, bør kunne sies å kunne komme inn under bestemmelsene. Det samme gjelder etter min mening når en må leie seg hjelp til for eksempel fotterapi, ledsagelse av andre enn ansatte i en bolig til hårstell, legebesøk, tannlegebesøk, bank, off. kontorer m.v.

Hjelpebehov som dekkes av det offentlige (for eksempel kommunens bistand i bolig m.v.), kan det ikke gis hjelpestønad for.

BEGRUNNELSESPUNKTER TIL HJELP VED UTFORMING AV UTTALELSE OM FORT- SATT HJELPESTØTTETILDELING

Dette er eksempler som du kan plukke fra, men de må naturligvis ha relevans i ditt tilfelle. Punktene med to stjerner er hovedpunkter. Det er muligens lurt å kunne angi beløpsstørrelse for betydelige forhold hvis det er mulig å kunne finne det eller kunne stipulere et beløp.

1)** Når det gjelder hjelpestønnen for ..... kan jeg ikke se at det har oppstått noen endring i forhold som er av betydning for retten til fortsatt hjelpestønad. Behovet for hjelpestønad er minst like stort eller større i dag på grunn av .....

2)** Det har gjennom de siste årene oppstått tilleggs vansker for ham som heller styrker behovet for hjelpestønad. Han/hun (velg) har utviklet (velg selv ut fra det som er aktuelt i ditt tilfelle: psykiske problemer, fysiske/helsemessige problemer som medfører behov for mer hjelp og tettere oppfølging både i bolig og hjemme samt ved ferier etc.

3) Andre forhold der han må ha omsorg og pleie, og som jeg ser som grunnlag for fortsatt hjelpestønad:

(NB! Det er ikke tatt med tjenester som ytes i bolig eller ellers av kommunen)

** Har spesielle behov for hjelp, støtte, helsehjelp/behandling m.v. på grunn av påsykisk utviklingshemming/downs syndrom

* Behovet for hjelpestønad er minst like stort i dag som da den ble innvilget

* Retten er styrket fordi han/hun har utviklet betydelige psykiske lidelser

* Retten er styrket ved at han/hun har fått aldersproblemer (velg, ev. som egne punkter: fysisk svekkelse, demens, bevegelseshandicap, synshemming, hørselshemming osv.)

* Trenger ledsagelse av andre enn boligansatte ved legebesøk, tannlegebehandling, tannpleie, hudpleie pga spes. behov, fotterapi, fysioterapi m.v.

* Må selv betale for pleie nevnt ovenfor i 3 siste delpunkter.

* Opphold og derav følgende pleie, tilsyn, omsorg m.v. ved ferier og helgebekm m.v. hos pårørende, annen familie. (Oppgi anslagsvis omfang)

* Engasjere og betale oppholdsutgifter, reise, mat for ledsagere ved turer og ferieopphold og andre arrangementer

* Betale lønn for ledsagere ved turer og ferieopphold og andre arrangementer

* Hjelp til å handle klær, utstyr etc., gå i bank/minibank

* Hjelp til å betale regninger

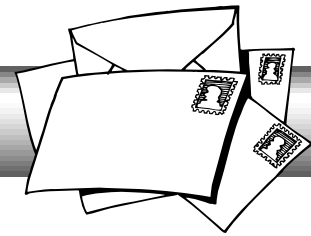
* Hjelp til å føre regnskap, søke om ytelser, klagebehandling m.v.

* Må betale egenandeler for bistand i boligen

Uten direkte relevans til hjelpestønad vil jeg nevne at han/hun selv dekker alle utgifter vedr. leie av leilighet, selveierleilighet, vedlikehold, strøm, kommunale avgifter, vedlikehold innvendig (leie folk), leie av folk til vaktmestertjenester, snørydding m.v.

Det bør beskrives hvor mange timer pr. år bistanden (ikke tjenester dekket av kommuner) utgjør. En bør da havne over 2 _ t. daglig. I undertegnedes tilfelle kom vu uten problemer opp i 4 t. 10 min. Skyldes vesentlig helgebekm, turer, ferier, ledsagelse, fotterapi. Tenk hvor mange timer det blir ved ferieopphold hvor lønn til ledsager/bistandsperson må betales!

IT

Til
 Sosialdepartementet
 Oslo

HØRINGSUTTALELSE OM "BRUKERBETALING FOR PLEIE- OG OMSORGSTJENSTER"

Landsforbundet for Utviklingshemmede og Pårørende, LUPE, er meget opptatt av at tjenestene til de funksjonshemmede skal bli bedre, uavhengig av om bor i eller utenfor institusjon.

Det er derfor positivt at dagens ordning for egenbetaling for disse tjenestene blir vurdert og at funksjonshemmedes organisasjoner kan gi sine uttalelser.

LUPE vil advare mot at egenbetaling blir innført for flere tjenester, slik at dette blir en for stor belastning for den enkelte.

Ellers mener vi at begrepet omsorgsboliger burde vært definert. Vi opplever at departementet her bruker begrepet om alle boformer utenfor institusjon (egne boliger, leide boliger, bofellesskap, trygdeboliger, omsorgsboliger). Vi fastholder at alle boformer utenfor institusjon er private hjem.

På landsstyremøtet i LUPE, 5.-6. juni 2004, ble Sosialdepartementets høringsnotat drøftet og LUPE's svar på de fem spørsmålene er:

SPØRSMÅL 1.

LUPE kan ikke se fordeler ved en gjenomgripende endring av dagens regelverk. De som bor i private boliger har svært varierende behov for tjenester og kan i noen grad selv bestemme omfanget av de hjelpetiltak de gjør seg nytte av. I institusjon betaler den enkelte for et helhetlig tilbud. Den enkelte beboer vil van-

ligvis ha et begrenset behov utover det allmenne tilbud.

SPØRSMÅL 2.

LUPE mener at dagens todelte brukerbetalingsystem er hensiktsmessig å videreføre som prinsipp.

Det er i tråd med intensjonene i ansvarsformen at de utviklingshemmede skal behandles som vanlige borgere som bor i sine private hjem. Dette betyr at de skal behandles som andre borgere som mottar tjenester i egen bolig.

SPØRSMÅL 3.

De fleste mottakere av pleie og omsorgstjenester i og utenfor institusjon er pensjonister/trygdede og har relativt lav inntekt. Staten fastsetter de trygdedes inntekter gjennom folketrygden og må derfor også ta ansvar for å begrense utgiftene til den samme gruppen ved å fastsette begrensninger i egenandelsbetaling.

LUPE vil kreve at det fortsatt skal være betalingsfritak for personrettet hjelp til alle grupper.

I forbindelse med kommunal egenandelsbetaling må disse begrenses ved at de inngår i grunnlaget for tak 2. Og ved at personer med inntekt under 2G fortsatt får betalingsfritak.

SPØRSMÅL 4:

Dette henger sammen med spørsmål 2. Vi mener at funksjonshemmede som bor i

såkalte omsorgsboliger, er mennesker som bor i eget hjem.

De skal kunne ha et liv på lik linje med jevnaldrende og mennesker generelt med muligheter for et aktivt liv og deltakelse i samfunnslivet. Dette inkluderer også ferie og fritid og mulighetene for å skaffe seg vanlige formuesgoder.

SPØRSMÅL 5:

Beboere i institusjon skal ha samme rettigheter som alle andre mennesker. En institusjon må ha et økonomisk grunnlag som sikrer forsvarlig drift. Vi ser for oss et enormt byråkrati hvis deler av driftsutgiftene må drives inn fra midler den enkelte beboer mottar gjennom de ulike trygde- og støtteordningene.

Avslutningsvis vil vi peke på at vi ser det som svært viktig at en beholder fylkesmannen som klageinstans når det gjelder egenandeler/brukerbetalning for tjenester etter sosialtjenesteloven og enkeltvedtak om tjenester etter samme lov.

Vennlig hilsen for LUPES landsstyre
 Ivar Tolstad
 Sekretær

Stortingsmelding 40 behandlet i Stortinget

22. april behandlet Stortinget Stortingsmelding 40 (2002-2003). Noen av saken som ble drøftet var tilskuddsordningen for de funksjonshemmedes organisasjoner, lovfesting av Råd for funksjonshemmede og rettigheter til brukerstyrt personlig assistent.

Vi har kort og kontant gjengitt vedtakene Stortinget har gjort. Disse betyr bl.a. at Regjeringen til høsten må fremlegge et lovforslag som lovfester kommunale Råd for funksjonshemmede.

Nr. 317

Stortinget ber Regjeringa kome attende til Stortinget med eit forslag om lovfesting av kommunale råd for menneske med nedsett funksjonsevne i løpet av 2004.

Nr. 318

Stortinget ber Regjeringen sørge for at driftstilskuddet til funksjonshemmedes organisasjoner og tilskuddet til likemannsarbeid fortsatt skal opprettholdes som to separate tilskuddsordninger.

Nr. 322

Stortinget ber Regjeringa fremme en sak for Stortinget om ordninga med brukerstyrt personlig assistanse der rettighetsfesting for brukerne, tjenestenes omfang og innhold samt ulike modeller for statlig medfinansiering utredes. Saka legges frem for Stortinget i inneværende stortingsperiode.

Hvor kan ledsagerbevis benyttes?

Mange drar til Oslo i løpet av sommermånedene. Det kan derfor være nyttig å vite at ledsagerbeviset kan brukes på mange steder i hovedstaden.

Her er en liste som kan være til hjelp. Det er penger å spare på å ta med ledsagerbeviset. God tur.

Bystyret har vedtatt at alle kommunale virksomheter og etater, med unntak av AS Oslo Sporveier og Oslo Kinematografer as, skal godkjenne ordningen med ledsagerbevis.

Virksomhetene er oppfordret til å merke med «Ledsagerbevis aksepteres». Men da dette ikke alltid er gjort kan det lønne seg å spørre om ledsagerbevis kan benyttes. Vanligvis skal den funksjonshemmede selv betale ordinær pris (enten dette er barnebillett, honnørbillett eller ordinær billett) og så slipper ledsageren gratis inn.

Ledsagerbevis og honnørkort er to forskjellige ordninger. Honnørkort utstedes av den enkeltes trygdekontor til enhver som mottar uførepensjon. Alle over 67 år får automatisk honnørrabatt. Det er fullt mulig å komme inn under begge ordningene, det er behovet for bistand som skal være avgjørende for om vedkommende kan få ledsagerbevis.

Spørsmål eller kommentarer til oversikten kan gjerne meldes til Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester ved Bente Arnesen, tlf. 23 46 14 87.

Transport:

- NSB-tog (50% for den funksjonshemmede og 50% for ledsageren)
- Riksfergene

Museer:

- Alle kommunale museer i Oslo

Teater, opera, konserter:

- Oslo Nye
- Nationalteatret
- Det norske teatret
- Det åpne teater
- Den norske opera
- Oslo-filharmonien
- Rikskonsertene
- Riksteateret

Annet:

- Rådhuset
- Norges idrettsforbunds arrangementer
- Norlandia-hotellene, ledsager gratis i dobbeltrom med frokost.
- Oslobadene

Kilde: www.oslo.kommune.no

SAGT I STORTINGET:

Ein samla komite stiller seg bak Regjeringa sin visjon og sine mål om at personar med nedsett funksjonsevne skal ha moglegheit til personleg utvikling, deltaking og livsutfalding i samfunnet på lik linje med alle andre samfunnsborgarar. Dette klare verdisynet, oppgjeret med den biomedisinske måten å sjå på funksjonshemminga på og fokuseringa på å byggje ned samfunnsskapt barrierar endrar fokuset i denne debatten.

Per Steinar Osmundnes (KrF)
Saksordfører.

Ingen politikere kan være stolte av den jobben som er gjort for funksjonshemmede.

Gunn Olsen (A)

Det har skjedd forbedringer i levekårene for psykisk utviklingshemmede det siste tiåret, men i Arbeiderpartiet er vi likevel bekymret for at fokusering på andre grupper har gått på bekostning av en videre utvikling av tilbudet til psykisk utviklingshemmede. Vi er særlig bekymret for at små kommuner mangler kompetanse til å gi denne gruppen et forsvarlig tilbud.

Gunn Olsen (A)

Dette er reine ord for penge. Til tross for vakre ord om et edelt verdisyn og gode, ideelle målsettinger er det altså andre områder denne regjeringa ønsker å prioritere høyere enn å bedre de funksjonshemmedes situasjon.

Sigbjørn Molvik (SV)

Motorvogn i sameie mellom beboere registrert på en beboer

AV ADVOKAT MNA FINN KÅRE BROX

Jeg forstår at Lupe ønsker uttalelse vedrørende de juridiske forhold ved at beboere på en PU-boenhet kjøper en motorvogn i sameie, at motorvognen registreres på en beboer, samt forholdene vedrørende driftsavtale for bruk av den angjeldende motorvognen.

Da jeg ikke har faktiske opplysninger om den konkrete saken utover de mottatte dokumenter, vil jeg i hovedsak måtte uttale meg generelt om de angjeldende temaene.

Av sameieavtalen fremgår det at det gjelder en bil. Av driftsavtalen fremgår det dels at det gjelder en bil og dels at det gjelder en buss. Jeg vil derfor benytte begrepet «motorvogn».

***

Kjøp av motorvogn for beboere i sameie mellom beboere

I avtalen om kjøp av bil for beboere er det uttalt at motorvognen er «felleseie» mellom beboerne som er med i ordningen. Dette er ukorrekt begrep, idet «felleseie» kun gjelder mellom ektefeller. I et tilfelle som dette er det korrekte begrepet «sameie».

Et forhold som det angjeldende er en rettslig situasjon hvor en eller flere sammen eier en motorvogn på en slik måte at den enkeltes rett er regnet i ideelle eierandeler. Derved får sameieloven av 18.06.1965 nr. 6 anvendelse på forholdet.

Iht. sameieloven er det full anledning for flere personer å sammen kjøpe en motorvogn på en slik måte at den enkelte sameiers eiendomsrett til motorvognen utgjør ideelle eierandeler. Dette gjelder også beboere i boliger etter HVPU-reformen.

Av sameieavtalen – hvor sameierne seg imellom avtaler kjøp om motorvogn i

sameie – må det fremgå hvor stor ideell eierandel den enkelte sameier skal ha. Dette er ikke gjort i avtale om kjøp av bil for beboere i dette tilfellet.

Av sameieavtalen (kjøpsavtalen) fremgår at denne er undertegnet av hjelpevergene på vegne av de enkelte beboerne som er berørt av avtalen.

Hjelpevergenes rettslige forhold reguleres av vergemålsloven av 22.04.1927 nr. 3. Det fremgår av den loven at hjelpevergen skal forvalte klientens økonomi og være klientens rettslige stedfortreder. Det innebærer at hjelpevergen skal opptre til klientens beste.

Hjelpevergen må således vurdere om det vil være til klientens beste at hjelpevergen på vegne av klienten undertegner en sameieavtale om kjøp av motorvogn. Det kan nok være mange forhold som tilsier at det kan være til beste for en beboere å være sameier sammen med andre beboere i en motorvogn som skal brukes til beboernes beste. En kan således ikke fastslå uten videre at den enkelte hjelpeverge har gått utover sin kompetanse ved å undertegne den angjeldende sameieavtalen på vegne av en enkelte klienten.

Av vergemålslovens § 61 (som også kommer til anvendelse på hjelpeverger, jf. vergemålslovens § 90c) fremgår at hjelpevergen «skal så vidt mulig rådføre seg med overformynderiet når han er i tvil eller når det gjelder avgjørelse av særlig stor betydning for den umyndiges økonomi». Med grunnlag i dette, og da det er relativt betydelige beløp den enkelte beboer skal gå inn med ifølge den konkrete avtalen, er det å foretrekke at den enkelte hjelpeverge tar forholdet opp med overformynderiet før avtalen undertegnes. Jeg kan imidlertid ikke se at den konkrete avtale om kjøp av bil for beboere i Mattisholtet 118 er av så stor økonomisk betydning for den enkelte beboer at det kommer inn under lovens

begrep «særlig stor betydning for den umyndiges økonomi».

Jeg kan derfor ikke se at den enkelte hjelpeverge har opptrådt i strid med vergemålslovens § 61 ved å undertegne den konkrete avtale om kjøp av bil, selv om hjelpevergen eventuelt ikke har rådført seg med overformynderiet.

***

Registrering av motorvognen på en beboer

I den konkrete avtale om kjøp av bil for beboere er det inntatt at motorvognen skal registreres på en av sameierne/beboerne.

Av vegtrafikkloven (av 18. juni 1965 nr. 4) § 15 fremgår at en motorvogn skal registreres.

Det fremgår ikke av vegtrafikkloven at en motorvogn ikke kan registreres på flere sameiere. Jeg kan heller ikke se at det av noen forskrifter som regulerer disse forholdene fremgår at en motorvogn ikke kan være registrert på flere sameiere.

Det har flere rettslige og faktiske konsekvenser at en motorvogn er registrert på en person. Det offentlige forholder seg i forhold til den angjeldende motorvognen til den personen som motorvognen er registrert på. Det innebærer bl.a. at årsavgiftskrav vil bli fremmet overfor den personen motorvognen er registrert på. Videre vil krav om fremstilling av motorvognen til EU-kontroll bli fremmet overfor denne personen. Likeså vil denne personen bli tilskrevet dersom den angjeldende motorvognen ved automatisk trafikkovervåking blir registrert å ha kjørt for fort.

Ligningsmyndighetene har tilgang til motorvognregisteret og vil derfor vanligvis legge til grunn at den personen en motorvogn er registrert på også er eier av motorvognen. Denne personen vil vanligvis bli

formueslignet for den angjeldende motorvognen.

Det kan således ha til dels store konsekvenser for den personen som en motorvogn blir registrert på.

På den annen side er det ingen rettslige skranker for å registrere på en av sameierne en motorvogn som eies av flere i et sameie. Også vedrørende dette forholdet gjelder det krav til den oppnevnte hjelpeverge som er berørt i hovedavsnittet ovenfor.

***

Driftsavtale for bruk av bil i sameie

Sameieloven regulerer utnyttelsen av sameiegjenstanden/motorvognen. Det er imidlertid anledning for sameierne å inngå avtale som regulerer bruken av sameiegjenstanden utover det som fremgår av sameieloven. Det er således anledning til å inngå en driftsavtale som den konkrete avtale for bruk av bil i sameiet Mattisholtet 118.

Det er innlysende at det av praktiske grunner er nødvendig å avtale nærmere driften av en motorvogn som ligger i et sameie. Det er vanskelig å uttale hva en generelt bør innta i en slik driftsavtale utover at avtalen bør regulere alle forhold vedrørende driften av motorvognen.

Av den konkrete driftsavtalen for bruk av bil i sameiet Mattisholtet 118 fremgår at bl.a. motorvognens driftsutgifter skal trekkes av «bilens driftskonto». Det fremgår imidlertid ikke av avtalen hva denne driftskontoen består i – hvem som skal betale inn på driftskontoen og hvilke beløp som skal innbetales på kontoen. Det må selv sagt reguleres i driftsavtalen.

Også for dette forholdet gjelder kravene til den oppnevnte hjelpeverge slik det er beskrevet ovenfor.

Fra FFO:

NYTT HELSEKORT NÅ TATT I BRUK

– Trygdeetatens nye helsekort, som skal erstatte den tidligere papirblanketten E 111

Europeisk helsetrygdkort dokumenterer at du har rett til å få dekket utgifter til nødvendig medisinsk behandling når du oppholder deg midlertidig i et annet EØS-land eller Sveits.

Kortet gir deg rett til behandling på lik linje med oppholdslandets borgere, og kan bestilles direkte på trygdeetatens hjemmeside www.trygdeetaten.no. Det tar normalt en uke å få kortet hjem i posten, men på grunn av stor pågang av bestillinger kan det for tiden ta noe mer tid.

AUTOPASS – FOR FORFLYTNINGSHEMMEDE

Fra og med 1. juni 2004 kan forflytningshemmede med AutoPASS-brikke fra Bergen, Trondheim, Nord-Jæren, Oslo, Tønsberg, Namsos og Kristiansand passere automatisk i alle bompengeanlegg som er merket AutoPASS.

Rett til fritak i disse bompengeringene ivaretas automatisk i systemet. Passeringer i andre anlegg, som for eksempel bomstasjonen på E18 i Vestfold, etterfaktureres. Det legges ikke til ekstra gebyr ved slik fakturering. Forflytningshemmede som har AutoPASS-brikke fra bompeng-

anlegg hvor det ikke gis fritak kan foreløpig ikke benytte seg av ordningen. Dette er fordi de ikke er registrert med rett til fritak i bompengeselskapenes sentralsystemer. Statens vegvesen jobber imidlertid for å innlemme alle fritaksgrupper i AutoPASS – Samordnet betaling.

– FFO har fulgt opp denne saken med de rette instanser og vi er glade for resultatet, som vil bidra til at bilutgiftene for bevegelseshemmede, som ikke kan benytte offentlig kommunikasjon, reduseres – sier Cato Lie i en kommentar.

ENDRING I GRUNNBELØPET

17. juni behandlet Stortinget innstillingen fra sosialkomitéen om trygdeoppgjøret. Det ble gjort følgende vedtak:

«Grunnbeløpet i folketrygda blir sett til kr. 58.778 med verknad fra 1. mai 2004».

MEDLEMSKONTINGENTEN

Medlemskontingenten i LUPE er forfalt til betaling for en stund siden. Det er dessverre slik at noen glemmer å betale innen fristen som er påført giroen. Dette er i seg selv ikke noe problem for LUPE. Det viktige er at kontingenten betales i løpet av året.

Grunnen er enkel:

LUPE får driftstilskudd fra Staten i forhold til hvor mange medlemmer vi har.

Kontingenten til LUPE er kr. 150,- pr år. Dette er i seg selv et beskjedent beløp, men når tilskuddet fra Staten kommer til, vil hvert medlem bety en inntekt på over fem hundre kroner. I disse dager sender vi ut purring på kontingenten til de som ikke har betalt i år.

Vår oppfordring er derfor:

Gjør som våre annonsører her på siden: **Støtt LUPE – Betal kontingenten !**

Anker Nord A/S PB 1262, 8001 BODØ Tlf. 75 50 61 90 Fax. 75 50 61 91	Coop Hattfjelldal Ol Johans v 1 8690 HATTFJELLDAL Tlf. 75 18 54 01 Fax. 75 18 54 04	Gravør Per Valbo Karl Joh g 20, 0159 OSLO Tlf. 22 42 78 59 Fax. 22 42 78 59	Malerfirma Finn Kristiansen Industriv 3301 HOKKSUND Tlf. 32 70 07 77 Mobil 928 54 663	RevisjonsCompaniet Fritjof Nansensg 8 1501 MOSS Tlf. 69 20 94 50 Fax. 69 20 94 75	Bjørn Øyvind & Tvetter AS PB 2185 Stubberød 3255 LARVIK Tlf. 33 11 34 80
Modalen kommune Kommunehuset 5729 MODALEN Tlf. 56 59 90 00	Asplan Viak +++ - +++ Rektor Ørns g 7 3717 SKIEN Tlf. 35 90 56 00	Beer Sten A/S Titang. 7 B 1630 FREDRIKSTAD Tlf. 69 38 41 10 Fax. 69 38 41 20	Ellengård Arbeidssenter Stoa, 4858 ARENDAL Tlf. 37 05 99 90 Fax. 37 05 99 91	Kongsberg Zoo Senter Drammensv. 8 3612 KONGSBERG Tlf. 32 73 20 87	
Kristiansund kommune Rådhuset 6501 KRISTIANSUND N Tlf. 71 58 60 00	Eidsvoll Auto Løkenvangen 2072 DAL Tlf. 63 95 17 90 Fax. 63 95 55 96	Arbeiderpartiet Grev Wedelsg 12 3111 TØNSBERG Tlf. 33 31 14 48 Fax. 33 31 58 46	Akershus Universitetssykehus Avd. for Voksenhabilitering 1474 NORDBYHAGEN Tlf. 67 92 78 80 Fax. 67 92 78 99		
NCC FORVENT LITT MER Botnaneset, 6900 FLORØ Tlf. 57 74 93 65	JANSSEN-CILAG Hoffsv 1 D, 0275 OSLO Tlf. 24 12 65 00 Fax. 24 12 65 10	Bekkevoll v/Kari Tufte Noderhovsg 15 3510 HØNEFOSS Tlf. 32 12 40 05			
JOTUN Hystadv. 167 3230 SANDEFJORD Tlf. 33 45 70 00	Risør og Tvedestrand Bilruiter A/S PB 61, 4951 RISØR Tlf. 37 14 94 20 Fax. 37 15 07 27		Eek Transport AS Hjuksebo 3683 NOTODDEN Tlf. 35 95 90 90 Fax. 35 95 90 72	Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk og Kraftverkene i Øvre Namsen Sjøfartsg 3, 7736 STEINKJER Tlf. 74 15 02 00 - Fax. 74 15 04 00	
Sør-Fron Regnskapskontor BA 2648 SØR-FRON Tlf. 61 29 64 44	Gjøvik Mekaniske Verksted Sivesindv. 12 2827 HUNNDALEN Tlf. 61 17 15 33 Fax. 61 17 07 38	Sykehuset Innlandet HF Tynset Distriktpsykiatrik senter Sjukehusv 9, 2500 TYNSET Tlf. 62 47 12 00 Fax. 62 48 31 13	HANDI-NORGE AS Lindebergv. 3 2016 FROGNER Tlf. 63 82 36 63	Haugerød & Nilsen A/S PB 199, 3701 SKIEN Tlf. 35 52 55 40 Fax. 35 05 47 00	
Vestby kommune Psykiatritjenesten Støttumv 9, 1540 VESTBY Tlf. 64 98 03 05	Kari og Lars Design A/S Damv. 14 1672 KRÅKERØY Tlf. 69 34 35 55 Fax. 69 34 35 56 Alt i hobbykeramikk	Molde kommune Tiltak Funksjonshemmede Rådhusplassen 1, 6413 MOLDE Tlf. 71 11 10 00 Fax. 71 21 84 77		Gunnar Ruud AS Norderhovg 7 0654 OSLO Tlf. 23 30 25 00 Fax. 23 30 25 25	Det Nasjonale Aldershjem for Sjømenn Storg. 22, 3290 STAVERN Tlf. 33 16 53 50 Fax. 33 16 34 01
Arkitekt Brede Vardeberg Tiurv. 24 2381 BRUMUNDDAL Tlf. 62 34 10 14 Mobil 920 14 918	TPS Ingeniørfirma A/S Farett 10, 3251 LARVIK Tlf. 33 11 37 47 Fax. 33 11 37 41			Skolt Auto AS Stabburv. 3 1609 FREDRIKSTAD Tlf. 69 36 06 00 Fax. 69 36 06 01	
Ann Frisersalong Stasjonsg. 3300 HOKKSUND Tlf. 32 75 18 25	Rissa kommune Rådhusv 13, 7100 RISSA Tlf. 73 85 27 00 Fax. 73 85 27 99	TS-Bbygg AS Solhøyv 14 3080 HOLMESTRAND Tlf. 33 05 28 48 Fax. 33 09 66 36 Mobil 926 94 743	Isola AS Eidanger, 3945 PORSGRUNN Tlf. 35 57 57 00 - Fax. 35 55 48 44		Frimurerlogen Selskapslokaler og Catering A/S Gl. Kirkeplass 5 3019 DRAMMEN Tlf. 32 83 50 65

ADRESSER OG TELEFONER:

<i>Verv:</i>	<i>Navn:</i>	<i>Adresse</i>	<i>Telefon:</i>	<i>E-post:</i>
<i>Landsstyret:</i>				
Leder:	Ole Kr. Berntsen	Leiknes, 9300 Finnsnes	77 84 56 21	olkrbe@online.no
Nestleder:	Thor Henriksen	Karl Andersensvei 149, 1086 Oslo	22 21 11 14	
Sekretær:	Ivar Tolstad	Larskåsvn. 36, 3676 Notodden	35 02 03 84	ivtol@online.no
Kasserer:	Helga Jørgensen	9302 Rossfjordstraumen	77 84 67 63	
Styremedlem:	Jostein Søreide	Saksarrinden 62, 5253 Sandsli	55 22 97 98	jossoer@frisurf.no
1. vararepr.:	Turid Jahren	Helleavn. 13, 2319 Hamar	62 52 26 25	pijahren@frisurf.no
2. vararepr.:	Astrid Aarø Engen	6146 Åheim	70 02 40 24	a-aaro@c2i.net
<i>Fylkesledere:</i>				
Oslo:	Arvid Roaas	Sørjordet 10, 1400 Ski	64 87 06 36	
Hedmark og Oppland:	Tore Gulbraar	Chr. Bruunsgt. 11, 2300 Hamar	62 52 47 47	gulbraa@online.no
Telemark:	Gudrun Bergsland	Gulltunvn. 26, 3676 Notodden	35 02 02 30	
Rogaland:	Beathe Signy Hebnes	Kobbungsveien 18, 4085 Hundvåg	51 54 81 93	
Hordaland:	Jostein Søreide	Saksarrinden 62, 5253 Sandsli	55 22 97 98	jossoer@frisurf.no
Sogn og Fjordane:	Harald Hansen	Djupedalen, 6740 Selje	57 85 66 15	lupesf@c2i.net
Møre og Romsdal:	Astrid Aarø Engen	6146 Åheim	70 02 40 24	a-aaro@c2i.net
Sør og Nord-Trøndelag:	Gerd Hestad	Nils Ryjordsvei 5, 7020 Trondheim	72 55 75 39	jbhestad@frisurf.no
Troms:	Ole Kr. Berntsen	Leiknes, 9300 Finnsnes	77 84 56 21	olkrbe@online.no
<i>Fylkeskontakter:</i>				
Agder:	Asbjørn Sandvik	Joåsveien 21, 4846 Arendal	37 01 22 64	as-sandv@online.no
Akershus:	Odd Myrland	Torvmyrveien 23, 1476 Rasta	67 90 41 99	odd.myrland@c2i.net
Vestfold:	Irene Hansen	N. Slottsgt. 5c, 3100 Tønsberg	33 31 46 63	
N. Trøndelag:	John Håve	Grindal, 7393 Rennebu	72 42 52 33	

VERV ET MEDLEM!

Du vet sikkert at LUPE får stats-tilskudd for hvert betalende medlem. Derfor trenger vi din støtte i form av medlemskap.

Vi trenger også din hjelp til å verve flere medlemmer. Dette gir oss økonomisk styrke til kursing av tillitsvalgte og medlemmer til en kamp for våre utviklingshemmedes rettigheter.

Start med dine nærmeste. De som står den utviklingshemmede nær, ansatte i boligen eller på dagsenteret, venter og bekjente. Som medlem støtter de en god sak og får fritt tilsendt vårt medlemsblad.

Medlemskontingenten er i 2004 kr. 150,-

Jeg har vervet:

Navn .....

Adresse .....

Postnr .....Poststed .....

Navn .....

Adresse .....

Postnr .....Poststed .....

Navn .....

Adresse .....

Postnr .....Poststed .....

Klipp ut og send talongen til:

Hans Nilsens Haugesgt. 44 B, 0481 Oslo

Nytt fra Oslo og Akershus

ÅRSMØTE

2004

Onsdag 17. mars ble det avholdt årsmøte på Ragna Ringdals dagsenter.

Det nye styret i Oslo og Akershus Fylkeslag. Frøydis Lange var ikke tilstede og Margrethe Hjortnæs var fotograf.

Møteleder var Thor Henriksen som ledet oss greit gjennom alle deler av møtet, og årsmelding og revidert regnskap ble enstemmig vedtatt.

Valget gav følgende resultat:

Leder: Arvid Roaas
Nestleder: Frøydis Lange
Kasserer: Gretha Arnhol
Sekretær: Synnøve Tisland
Styremedlem: Oddny Lillevik
Varamedlem: Thor Henriksen
Varamedlem: Margrethe Hjortnæs

Vår nye leder takket for tilliten og lovet å gjøre så godt han kunne, men han tilføyde: "Til lags åt alle kan ingen gjera".

Vi andre som kjenner Arvid etter det ene året han har sittet i styret, er overbevist om at vi har gjort et lykkelig valg av ny leder.

Etter avsluttet årsmøte hadde vi et trivelig vårmøte med deilige snitter og kaffe. Og praten gikk som vanlig meget livlig. Bl.a. diskuterte vi mulige sommerturer. Det ser ut til å bli tur med "Tertiten" søndag 27. juni. "Tertiten" er et tog fra 1890-tallet med ordentlig damplokomotiv, den tidligere Aurskog - Hølandsbanen.